

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2025

B) VANLIG UER (*S. NORVEGICUS*) NORD FOR 62°N

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter vanlig uer i 2025 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Forslaget legges fram etter inngått enighet med Sametinget. Det er ikke foreslått nye forvaltningstiltak som svekker det materielle grunnlaget for samisk kultur.

1. SAMMENDRAG

Bestanden av vanlig uer har over tid vært lav og minkende, og det er tilrådet et nullfiske på bestanden. Uer inngår likevel som bifangst i fiske med både trål og konvensjonelle redskaper. I 2015 ble det framlagt en rapport fra arbeidsgruppen som gjennomgikk reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N. Reguleringen har siden hatt bestemmelser om bifangst av vanlig uer.

Den generelle bifangstgraden på 10 % for konvensjonelle fartøy, regnet i rund vekt på ukesbasis, videreføres. Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, regnet i rund vekt på ukesbasis, på 30 %.

Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. Resten av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av reguleringen i 2025.

2 FISKET ETTER VANLIG UER I 2023 OG 2024

Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter vanlig uer og snabeluer nord for 62°N i perioden 2005 til 2024. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer. HI har for årene frem til og med 2024 laget et estimat over hvor stor del av fangsten som består av vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2005 til 2024

År	Alle redskaper		Trålredskaper		Konvensjonelle redskaper
	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer og snabeluer ³	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer ^{1,2}
2005	7 844	6 085	3 865	2 128	3 979
2006	11 015	6 305	7 378	2 642	3 637
2007	8 993	5 784	5 737	2 505	3 256
2008	7 436	5 216	3 632	1 418	3 781
2009	8 128	5 451	3 884	1 303	4 148
2010	8 059	5 994	3 700	1 635	4 359
2011	7 152	4 681	3 471	1 000	3 681
2012	6 362	4 247	3 272	1 158	3 089
2013	5 586	3 836	2 574	834	3 001
2014	16 589	3 440	14 157	1 015	2 424
2015	22 166	2 733	20 078	653	2 080
2016	22 322	4 131	20 425	2 252	1 879
2017	20 644	3 567	18 700	1 628	1 937
2018	23 555	4 961	21 327	2 737	2 224
2019	29 795	5 951	27 078	3 252	2 698
2020	39 453	6 503	36 921	3 985	2 518
2021	51 497	7 703	48 907	5 412	2 559
2022	48 267	7 553	45 895	5 214	2 338
2023	52 196	7 700	49 401	4 977	2 722
2024	46 412	5 858	44 054	3 540	2 318

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 16. oktober 2024

¹ Beregnet av Havforskningsinstituttet per 16. oktober 2024, se kommentar under. For 2023 og 2024 er tallene foreløpige.

² Snabeluer blir i svært liten grad beskattet av konvensjonelle redskaper

³ Inkluderer 2 040 tonn fra pelagisk trål i 2020, 8 314 tonn i 2021, 7 218 tonn i 2022, 8 033 tonn i 2023 og 8 411 tonn i 2024.

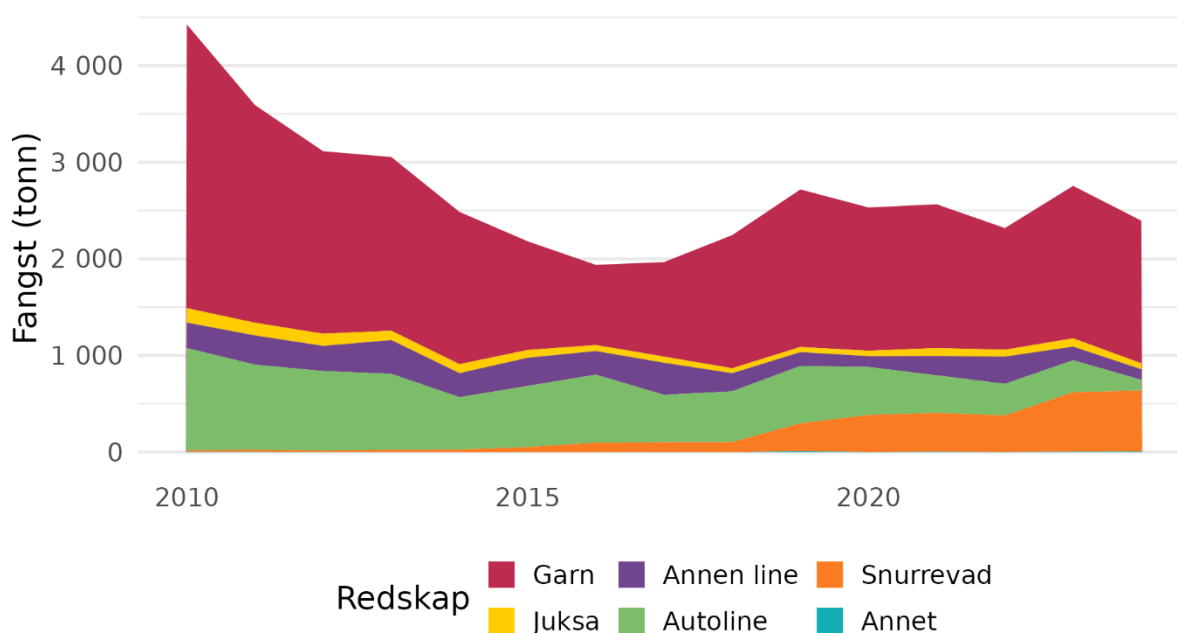
Ifølge HI har norske fiskere blitt flinkere til å artsbestemme ueren, men instituttet foretar fremdeles en sjekk på den offisielle sluttseddelstatistikken basert på egne prøver, prøver fra referanseflåte, Kystvakt og Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste, og hvor uerfangsten er tatt (område og dyp). Økningen av vanlig uer i trålfangstene siden 2016 er nok reell som følge av bifangst i et økt fiske etter snabeluer med bunntrål, men en liten unøyaktighet i artsidentifiseringen kan imidlertid slå relativt mye ut for vanlig uer. Det vil derfor være en fordel å fiske mest mulig av snabeluerkvoten med flytetral der bifangsten av vanlig uer er liten, som pågående flytetralforsøk viser. En økt bifangst av vanlig uer i bunntrål og snurrevad i område 03 henger dog ikke sammen med noen økning av snabeluerfangsten i dette området. HI har i 2022 foretatt en metoderevisjon, som gir en noe endret fordeling av fangstene i tid og rom sammenlignet med metoden som tidligere har vært brukt. Med ny metode er det beregnet noe større fangst av vanlig uer enn tidligere siden dagbok-justering av sluttseddel-fangst allokterer fangsten til statistikkområder og kvartal på en bedre måte.

Det tidligere prosjektet «vanlig uer - kunnskapsinnhenting for gjenoppbygging av bestanden», støttet av Fiskeridirektoratet, har bidratt til kartlegging av lokale og regionale ynglefelt for vanlig uer. Blant annet basert på dette har instituttet, med økonomisk støtte fra Norges

Råfisklag (inndratte midler), startet planleggingen av kombinerte trål- og garntokt i yngelperioden på våren 2024-2026. Videre har prosjektet samlet inn ueryngel fra de kommersielle rekefeltene i Barentshavet og ved Svalbard for å artsidentifisere yngelen sikkert med genetiske metoder. Dette arbeidet er avsluttet, og resultatene viser at 97 % av yngelen var snabeluer. HI har utført arbeid som ser på sikker artsidentifisering av vanlig uer, både genetisk og morfologisk, som viser at det finnes flere komponenter vanlig uer i norske farvann, og at disse ulike komponentene har forskjellige vekstmønstre. Flere vitenskapelige artikler er sendt til faglig gjennomgang og publisering i internasjonale tidsskrift, og HI arbeider også med å få en ny vanlig uer-variant godkjent som ny art. En ny guide som skal forenkle artsidentifiseringen av vanlig uer er utarbeidet, og en artikkel som tar sikte på å karakterisere de romlige utbredelsene og miljømessige preferansene til ulike genetiske komponenter av vanlig uer er under utarbeidelse.

Figur 1 viser utviklingen i fangster registrert som vanlig uer, tatt med konvensjonelle redskaper siden 2010. Trenden er mindre fangst av vanlig uer med garn og line. Fangstene tatt med snurrevad har imidlertid økt de siste årene, og bidratt til å holde oppe det samlede uttaket. Tallene for 2024 er foreløpige, og må forventes å øke ut året.

Figur 1: Fangst av vanlig uer med konvensjonelle redskaper, 2000-2024

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 10. oktober 2024. Tallene for 2024 er foreløpige.

Tabell 2 viser fangstene av vanlig uer for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned. Fangstene under «Annet» er i hovedsak snurrevad. Det forventes at fisket i resten av året gjør at totaluttaket i 2024 blir omtrent på nivå med 2023.

Tabell 2: Fangst av uer med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned nord for 62°N i 2023 og 2024

2023	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	77	68	116	85	99	96	59	248	167	194	259	112	1 578
Juksa	2	2	1	1	5	14	12	24	10	9	5	1	86
Annen line	3	3	8	8	24	36	19	13	7	10	10	4	145
Autoline	12	8	10	27	39	42	113	42	17	7	9	4	330
Annet	25	23	39	31	32	27	97	186	71	15	25	12	583
Totalt	119	104	176	153	202	226	326	527	279	237	312	133	2 722
2024	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	177	90	128	180	179	109	125	283	162	43			1 476
Juksa	1	1	2	1	5	11	14	19	7	1			62
Annen line	3	6	12	11	9	15	20	20	15	3			114
Autoline	7	5	17	13	25	7	8	19	7	1			109
Annet	23	45	99	43	34	15	141	139	56	34			632
Total	212	146	258	248	254	157	309	480	247	82			2 393

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet per 10. oktober 2024

3 BIOLOGISK TILRÅDNING

En analytisk bestandsberegningmetode er tatt i bruk. Basert på denne klassifiserer ICES bestanden som lav og minkende.

Gytebestanden har vist en negativ trend siden begynnelsen av 2000-tallet og er nå på det laveste nivået i hele tidsserien. Fiskedødeligheten er økende. Det er imidlertid tegn til bedre rekruttering de siste årene. Inntil det er dokumentert en rekruttering som bidrar til fiskbar bestand, er ICES ikke i stand til å identifisere et fangstnivå som vil, med tilstrekkelig sannsynlighet, gi en økning i bestandsstørrelse. Derfor gis det råd om null fangst. Dette gjelder både det kommersielle fisket og fritidsfisket.

Basert på føre-var-tilnærmingen anbefaler ICES et fiskeforbud i 2025 og 2026.

Uer er klassifisert som sterkt truet i Artsdatabankens rødliste, både i 2010, 2015 og 2021.

4 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER I 2025

Se saksframlegg fra 2020 og tidligere år for en grundig redegjørelse for bakgrunnen for gjeldende regulering. På bakgrunn av den alvorlige bestandssituasjonen ble det i 2014 nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på reguleringstiltak for kystfisket etter uer.

Arbeidsgrupperapporten var på høring i 2015, og følgende tiltak ble iverksatt med virkning fra 2016:

- En generell bifangststadgang for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året.

- Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.
- Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

Fiskeridirektøren viser til at det ikke er framkommet ny informasjon som tilsier at man bør endre på reguleringstiltakene. Fangststatistikken i tabellene ovenfor viser at uttaket er nokså stabilt de siste årene. Det er imidlertid tatt mer vanlig uer med snurrevad de siste årene, i hovedsak av fartøy over 28 meter. Det er grunn til å følge med på den videre utviklingen.

Sametinget ønsker primært at fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskaper kan ha en bifangstprosent med uer på inntil 40 % (per uke) i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember, men kan sekundært støtte saksframlegget ettersom det er gode argumenter for å begrense fisket.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende reguleringstiltak for konvensjonelle fartøy.